

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent práce

Autor/ka práce: Marie Kubatová

Název práce: Kontím, fáráš, lovíme: Dumpster diving a symbolické hranice mezi čistým a nečistým

Vedoucí práce: Karel Čada

Oponent/tka: Martin Hájek

Navržené hodnocení: velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce je trochu nejasný: „ve formě případové studie jako jedn[oho střípku] z mozaiky reakcí na plýtvání potravinami porozumět tomu, jak potápěči, kteří jsou jinak součástí většinové společnosti, pracují v rámci své sociální identity s aktivitou, [která má] potenciálně dehonestující povah[u].“

(4) Na jedné straně zde máme klasický problém stigmatu (vybírání popelnic), na druhé straně případovou studii lidí odporujících aktuálnímu sociálnímu řádu (plýtvání potravinami). Podle mne jde o dva cíle, které nelze dosáhnout současně: buď autorka analyzuje identitní práci na pozadí plýtvání potravinami, nebo důsledky jedné revolty proti plýtvání potravinami na identity revoltujících.

V práci autorka tyto cíle propojuje, čímž trochu znejasňuje výsledek – jde o symbolický řád společnosti nebo o kontaktní stigma?

Situace je ještě nejasnější, protože v sekci výzkumné otázky je za předmět analýzy označen jev „dumpster diving“, nikoliv konkrétní aktivity konkrétních lidí. Účastníci výzkumu jsou chápáni jako informátoři, kteří o tomto jevu (sociálním faktu) podávají informace, nikoliv lidé s narušenou identitou nebo odpůrci plýtvání potravin.

Závěry jsou sumarizující a odpovídají na všechny výše zmíněné výzkumné otázky.

Struktura práce je dobrá, mám jen dvě připomínky: analytická část je roztříštěná do 32 částí, které na sebe jen z části navazují a pro čtenáře je obtížné udržet si představu, kam se práce ubírá; chybí diskuse zjištění v kontextu literatury – odpovídají její zjištění tomu, co se už o dumpster divingu, čistotě a stigmatu, resp. specifickému odporu proti plýtvání potravinami ví? Kam autorka posunula studované téma?

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?
Ano.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Data i metody považuji za adekvátní. Jen mi nejde do hlavy, proč autorka nazývá svůj výzkumný design případovou studií, když jde o rozhovory a pozorování několika jedinců – co zde tvoří „případ“?

Druhou metodologickou nejasností je status „informantů“, jak jsem již zmínil výše. Na jedné straně jsou chápani jako zprostředkovatelé informací o studovaném jevu, na druhé straně jsou předmětem výzkumu (objekty pozorování) jako lidé se stigmatizovanou identitou. Tento jejich dvojitý status vytváří ambivalenci v následné interpretaci jejich výpovědí a jednání: informují o identitní práci se stigmatem nebo skrze výpovědi přímo provádějí identitní práci?

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Autorku musím pochválit za pečlivost a „férovost“, se kterou staví svou argumentaci. Snaží se o maximální transparentnost a konzistenci svých argumentů.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?
Ano.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Výborná. Měl bych jen připomínku k autorkou často používané archaizující spojce „pakliže“: pakliže znamená jestliže však, nikoliv jednoduché jestliže nebo pokud. Např. „Pakliže jsou symbolické hranice charakterizované [...], doplňují a podporují [...]“. (25); správně by mělo být „Jsou-li...“ nebo „Pokud jsou...“.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Z výpovědi mi připadá, že „kontění“ není ani tak bojem proti organizovanému plýtvání potravinami jako formou soukromé šetrnosti. Respondenti mají radost z toho, že najdou něco zadarmo a navíc dobrého. V jistém smyslu jsou srovnatelní s podobnými sběrači, kteří se zaměřují na mechanické, elektrické či elektronické součástky, staré nádobí, knihy apod., kteří zachraňují před zničením vše, co by ještě mohlo sloužit nebo co má „hodnotu“.

Na základě výzkumu jsem získal dojem, že freeganismus a s ním spojený protestní dumpster diving nemá velkou budoucnost, protože silně stigmatizuje jeho provozovatele v každodenních interakcích. Těžko se z „potápěčů“ stanou hrdinové. Jakou budoucnost předpovídá „potápěčům“ a fenoménu protestního kontění autorka?

Celkové hodnocení práce:

Předložená diplomová práce splňuje všechny nároky kladené na tento typ práce. Doporučuji ji k obhajobě.

Datum: 15. června 2014

Martin Hájek